

Tanítómesék.

Tanítás közben sokszor több hasznát látjuk egy-egy jó tanítómesének, mint akár félórás magyarázatnak. Ez a cél vezetett bennünket, amikor egy csokorra való tanítómesét közreadunk. (A közölt tanítómesék *Bartóky József: Magyar fabulák* című művéből valók.)

A JELENTKEZŐK. Egyszer az Oroszlán felhívta birodalma népeit, hogy álljon elő az, aki a legszorgalmasabbnak tartja magát.

Százezren jelentették magukat: de a Hangya hallgatott. Aztán annak kellett előállni, aki a legbátrabb.

Százezren jelentették magukat: de a Párduc hallgatott.

Harmadszor annak kellett előállni, aki legszebben énekel.

Százezren jelentették magukat: de a Fülemile hallgatott.

Utoljára az Oroszlán arra hívta fel népeit: álljon elő az, aki a legszerényebb.

Háromszázezren jelentették magukat: de a *Hangya*, a *Párduc*, meg a *Fülemile* hallgatott.

A VESZEDELEM. Egy reggelre szépen felfagyott, s a Tyúk a kút mellett a vályú körül térferegven, úgy elesett a jégen, hogy jól odakoppintotta mellé csontját, s majd eltörte a szárnyát.

— Mit ügyetlenkedsz! — förmedt rá a Kakas.

Nem vettem észre, hogy síkos jégen járok. Felfelé vigyáztam, hogy nem jön-e a Kánya?!

— Ostoba az, ki a távoli veszélyt félve, nem látja meg a veszedelmet az orra előtt! — szólt a Kakas harsányan, hogy e példán a többi tyúk is okuljon.

A MAJOMCSÁSZÁR. — Gyere el egyszer az én birodalmamba — így szólt a Majomcsászár az Elefánthoz — meglátod, szakasztott olyan vagyok trónusomon, akár az Oroszlán!

Az elefánt egyszer csakugyan elment látogatóba a Majomcsászárhoz.

A Majomcsászár összeparanesolta udvarát, felült a trónusára, felvetette büszkén a fejét, szigorúan összeráncolta a homlokát, forgatta a szemét, keményen végignézett népein, s elbődült. Mindent úgy tett, ahogy azt az Oroszlánnál látta.

Mikor a parádének vége volt, a Majomcsászár négyszemközt megkérdezte az Elefántot:

— No, úgy-e, mintha magát az Oroszlánt láttad volna, mi?!

— Hát — felelte az Elefánt — őszintén szólva, oroszlánnak egy cseppet se vagy oroszlán, de majomnak, — mondhatom, — kitűnő majom vagy!

VAROSIAK. Az erdei tisztást körülaggatták tarka papiros lámpáceskák; három csapnivalóan rossz cigány kegyetlenül cincogott; olykor-olykor csillagszóró sístergő tűzkigyókat ergettek az égre s olyan tüzeket gyújtottak, melynek lángja vér-

pirosra festette a fák lombsátorát. A várcsi kirándulók e gyönyörűségeket élvezve, valami nagyon jól mulattak!

— Te — szólt a Cinege a cimborájához, akivel messziről együtt nézték e furcsa mulatságot — úgy-e szebb a holdvilág a papiros-lámpásnál, a göncölszekér szebb a pukkanó tűzesillagoknál, szebb a hajnal ennél a piros tűznél, s a tücsök estí muzsikája is szebb ennél a cincogásnál? És ez oktondi emberek mégis e csinált dolgokban gyönyörködnek?

— Ne szöld meg őket — szólt a cimborá, — inkább sajnáld!

A TÖREKVŐ BORJÚ. A kis borjú odament a Lóhoz.

— Ugyan kérem, tanítson meg engem nyeríteni!

A Ló nagyot nézett erre a kérdésre, s aztán megkérdezte:

— Tudsz-e már jól bőgni?

— Nem igen tudok, de hiszen azt ráérek később is megtanulni.

— Nem úgy van az, öcsém! — mondta a Ló erre — ha Borjú vagy, tanulj meg előbb becsületesen bőgni, mert ha borjú létedre bőgni nem tudsz, s lovak módjára nyeríteni próbálsz, — mindenki számarának fog tartani!

AZ EGÉR ÉS AZ ÁSÓ. Az Egér meglátta a kertész ásóját a kamara sarkában. No — gondolta magában — ezt elviszem, hiszen ezzel a szerszámmal nekem is könnyebben fog menni a falakban átjárókat vájni, mintha csak a körmeimmal kaparok.

Az Egér hozzányúlt az ásóhoz, az ásó megbillent, eldőlt, s a nyele holtra zúgta a kis Egeret, aki nem tudta, hogy pórul jár minden nyápic legényke, ki magát s célját túlbecsülve, erős férfikézbe illő eszköz után kapkod.

A SZÓNOK. Egyszer az állatok gyűlésén előállott a Szamár s hogy, hogy nem, valami igen okos dolgot mondott.

Az állatok majd megszakadtak, úgy nevettek.

No — gondolta az Oroszlán magában — most rápirít a nevetőkre és szánt-szándékkal valami rettenetesen nagy ostobaságot mondott éppen arról a dolgról, amiről a Szamár az imént olyan okosan beszélt.

Az állatok úgy éljeneztek az Oroszlánt, hogy csak úgy zengett az egész környék.

— Ostobák vagytok! — zúgta a fejükre az Oroszlán — lám, ha valaki beszél, ti sohasem arra ügyeltek, hogy mit mond, hanem mindíg csak azt nézitek, hogy: ki beszél?!

Mesedélután.

Mátyás király születésének 500-ik évfordulójára.

A kis lovag.

A lengyel király udvarában élt egy derék pap, Sanoczky Gergely volt a neve. A főtisztelendő úr forgatta a könyveket, szívesen hallgatta a tudósokat és nagyon szerette a gyermekeket. Egyik napon (éppen tavasz volt), pecsétes írás érkezett